

Atif Kujundžić, književnik

**IZLOŽBA FOTOGRAFIJE
ŠLJIVO, MUJANOVIĆ, HUKIĆ
TRI FOTOGRAFA, TRI POETIKE, TRI ESTETIKE
BLISKE NOVOJ OSJEĆAJNOSTI**

* * *

BOSANSKI KULTURNI CENTAR TUZLA

13. oktobra/listopada, 2009.

* * *

Usudit ćemo se i za ovaj trenutak fotografije u našem okruženju reći fotohulnu misao: digitalni fotografski aparat je revolucionaran pronalazak i donosi revoluciju u poimanju fotografije, fotografskih mogućnosti i rezultata, što je upravo u toku. Kao i svaki pronalazak, digitalni fotoaparat najviše donosi talentiranima. Izložba koju danas i ovdje zajednički imaju Šljivo, Mujanović i Hukić, to potvrđuje na sjajan način.

Novo vrijeme umjetnosti i života označeno kao stilska formacija postmoderna, nastoji u svim aspektima života a posebice umjetnosti, ostaviti trag o novoj čovjekovoj osjećajnosti. Dakako, čini to i novim sredstvima i materijalima. Fotografija to čini novim – tehničko tehnološkim pretpostavkama koje podrazumijevaju digitalni fotoaparat i njegovo korištenje, odgovarajuće okruženje za obradu digitalnog fotografskog zapisa u kompjutoru – npr. foto shop, te odgovarajući papir i printer za dobijanje fotografije.

Nova čovjekova osjećajnost ili osjećajnost suvremenog, ovog trenutka vremena, u praktično teorijskom, dakle i filozofskom smislu i odnosu, podrazumijeva označavanje drugačijeg vizualnog identiteta. To rade i pisci, slikari i skulptori, dizajneri knjiga, namještaja, automobila, aparata za kućnu i industrijsku upotrebu. Dakako i fotografi. Svi žele ostaviti znak osobne nove osjećajnosti koji danas označavamo kao postmoderna.

Istovremeno imamo svijest i spoznaju o tome da je kreativna fotografija kao mogućnost ispoljavanja stoprocentno proizvod stilske formacije moderna, a tako i baštinik njezinih postignuća. U prvi mah fotografija je napadnuta jer je doživljena kao nasrtaj na integritet slikanja i dijelom, kao uzrok, što se slikarstvo okrenulo apstraktnoj opciji ispoljavanja koja je trebala reći ne vanjski i realni svijet, već čovjekov unutarnji – ili apstraktni.

Danas možemo reći kako je to bila borba divova, ali možemo reći i kako fotografija danas ima tu borbu u samoj sebi u rasponu od fotograma i analogne do digitalne fotografije. Sve je prolazilo kroz razne faze koje nije potrebno nabrajati jer su se međusobno udaljavale da bi postale dovoljno svoje.

Danas i ovdje imamo tri vrijedna fotografa koji se međusobno razlikuju u svemu i susreću samo u tome što se sva trojica bave fotografijom i koriste suvremenu tehniku.

HUSEIN ŠLJIVO, Prozor – Rama – Ščit, čovjek koji je završio Akademiju likovnih umjetnosti i koji o umjetnosti zna puno, odlučio je zamijeniti crtež i sliku, olovke, pastele, boje, kistove, platno, papir, poznate i kombinirane tehnike suvremenim fotoaparatom i slikati fotografirajući! Šljivo naglašeno drži do koloristički čistih obojenih površina koje u njegovoj čvrstoj kompoziciji funkcioniraju kao vrsne umjetničke slike ili čak u prirodi zatečen crtež: meandriranje rijeke Most na Šujici, Mistično jutro, Božji dodir, Pred oluju, etc., su žive impresionističke slike, ali i reporter-sku spretnost i nepogrešivost u brzini: Attack I i Attack II.

MIRSAD MUJANOVIĆ, Travnik, stamena je i pouzdana ljudska i fotografska tragalačka konstitucija koja inventivno i poetički slijedi konstante ljudskih života i neizbježnosti koje život nameće čovjeku. Takav odnos podrazumijeva traganje za motivima osobite naravi: kolona tovarnih kornja u zimskoj vijavici, Tri lica traže pisca, Sjećanje na Alfreda /Hičkoka, dakako/, Svevremenska priča, Djevojčica s lutkom, Slikar – fotka na kojoj je njezina nominacija važnija od stvarnog imena fotografirane ličnosti! Pojava Mirsada Mujanovića u fotografiji za nas je dragocjena, ali još je velika tajna, intriga ustvari koja je uspjela sačuvati svoje prvo viđenje svijeta i viziju umjetničkog iskaza, a čije su nominacije fotografija asocijativno i kulturalno bitno produbljene, što sugerira konstantu Mujanovićevog inventivno-kreativnog odnosa prema fotografskim mogućnostima i njegovu stalnu misao o fotografiji.

AHMED HUKIĆ, Tuzla, fotograf velikog iskustva i tehničkih znanja, sasvim jasnih i preciznih namjera i interesovanja, poznate motive donosi s vanrednom preciznošću i bez pardona, kao na najboljim razglednicama koje smo vidjeli /Ljubljana, Stari Most, Vatikansko stubište/. Izrazito je naklonjen otkrivanju tajni životinjskog svijeta i dubini smisla čovjekovog usuda u različitim situacijama /ptice, Procesija/, jer je vrstan promatrač, a osim toga, nikad ne napušta visoke tehničke zahtjeve suvremenog fotografskog zahvata, do kojih perfekcionistački drži.

* * *

Izložba kojoj nazočimo, sugerira dobre fotografske dane koji dolaze i u mnogo čemu dalje procese osamostaljivanja i razvijanja fotografije kao opcije umjetničke spoznaje i iskaza, kao vizualne i gnoseološke mogućnosti u raznim oblastima, posebno u televiziji, filmu, tv i filmskom spotu/klipu, ili, općenito – približavanju čovjeka i svijeta u kojem živimo.